HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

26 aprilie 2012*

„Libera circulație a mărfurilor — Articolele 34 TFUE și 37 TFUE — Reglementare națională care interzice comercianților cu amănuntul de produse din tutun să importe produse din tutun — Normă referitoare la existența și la funcționarea monopolului de comercializare a produselor din tutun — Măsură cu efect echivalent unor restricții cantitative — Justificare — Protecția consumatorilor”

În cauza C-456/10,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Tribunal Supremo (Spania), prin decizia din 1 iulie 2010, primită de Curte la 17 septembrie 2010, în procedura

**Asociación Nacional de Expendedores de Tabaco y Timbre (ANETT)**

împotriva

**Administración del Estado,**

cu participarea:

**Unión de Asociaciones de Estanqueros de España,**

**Logivend SLU,**

**Organización Nacional de Asociaciones de Estanqueros,**

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte de cameră, domnul J. Malenovský (raportor), doamna R. Silva de Lapuerta, domnii G. Arestis și T. von Danwitz, judecători,

avocat general: doamna J. Kokott,

grefier: doamna M. Ferreira, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 15 noiembrie 2011,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru Asociación Nacional de Expendedores de Tabaco y Timbre (ANETT), de J. E. Garrido Roselló, abogado;

* Limba de procedură: spaniola.

— pentru guvernul spaniol, de B. Plaza Cruz și de S. Centeno Huerta, în calitate de agenți;

— pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de B. Tidore, avvocato dello Stato;

— pentru Comisia Europeană, de A. Alcover San Pedro, precum și de L. Banciella și de G. Wilms, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

## Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 34 TFUE.

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Asociación Nacional de Expendedores de Tabaco y Timbre (ANETT), pe de o parte, și Administración del Estado, pe de altă parte, în legătură cu unele dispoziții naționale care interzic titularilor de puncte de vânzare a produselor din tutun și a timbrelor (în continuare, „comercianții cu amănuntul de produse din tutun”) să importe produse din tutun din alte state membre.

### Cadrul juridic național

3 Potrivit articolului 1 alineatele 1 și 2 din Legea 13/1998 privind reglementarea pieței tutunului și reglementarea fiscală (Ley 13/1998 de Ordenación del Mercado de Tabacos y Normativa Tributaria) din 4 mai 1998 (BOE nr. 107 din 5 mai 1998, p. 14871), cu modificările ulterioare (denumită în continuare „Legea 13/1998”):

„1. Piața tutunului este liberalizată, cu rezerva limitărilor stabilite în prezenta lege și, în consecință, monopolul asupra fabricării, importului și comercializării angro de produse din tutun extracomunitare [...] este eliminat pe teritoriul peninsulei, al insulelor Baleare, al Ceuta și al Melilla.

2. Orice persoană fizică sau juridică având capacitatea juridică de a exercita un comerț poate efectua activitățile enunțate la alineatul 1, în conformitate cu condițiile prevăzute la articolele 2 și 3 din prezenta lege. Cu toate acestea, persoanele care sunt implicate într-una din situațiile enumerate mai jos, sau care se implică într-o astfel de situație, nu pot exercita activitățile menționate:

[...]

c) este [comerciant cu amănuntul de produse din tutun], deține o autorizație pentru un punct de vânzare la suprapreț sau este titular al unuia dintre punctele de vânzare a produselor din tutun cu regim special [...]”

4 Articolul 2 alineatul 3 din legea menționată prevede:

„Producătorii și, dacă este cazul, importatorii trebuie să garanteze că produsele lor ajung pe întreg teritoriul național vizat la articolul 1 alineatul (1), cu condiția să existe cerere pentru [produsele din tutun fabricate].”

5 Articolul 3 alineatul 1 din aceeași lege prevede:

„Sunt libere importul și distribuția angro de produse din tutun, indiferent de originea acestora, cu condiția prezentării unei declarații pe proprie răspundere privind respectarea [normelor aplicabile] la Comisia pentru piața tutunului [...]”

6 Articolul 4 din Legea 13/1998 prevede:

„1. Comerțul cu amănuntul de produse din tutun fabricate în Spania, cu excepția insulelor Canare, este menținut în regim de monopol al statului, care îl exercită prin intermediul rețelei de distribuție a produselor din tutun și a timbrelor.

2. Prețurile de vânzare către public ale diferitor tipuri, mărci și specialități de tutun destinate să fie comercializate în Spania, cu excepția insulelor Canare, se stabilesc de producători sau, dacă este cazul, de reprezentanții sau mandatarii acestora în Uniunea Europeană [...]

3. [Comercianții cu amănuntul de produse din tutun], care trebuie să fie în mod obligatoriu persoane fizice, resortisanți ai unui stat din Uniunea Europeană, sunt concesionari ai statului. [...] Aceștia nu pot fi titulari ai altui punct de vânzare sau ai unui punct de vânzare la suprapreț și nici nu pot avea legături profesionale sau de muncă cu importatorii, producătorii sau distribuitorii angro de pe piața tutunului, cu excepția situației în care legătura menționată ia sfârșit înainte de atribuirea definitivă a licenței pentru punctul de vânzare a tutunului.

4. Concesiunea punctelor de vânzare se atribuie prin procedura cererii de ofertă [...]

Concesiunea se atribuie pe o perioadă de 25 de ani. [...]

[...]

7. Marja profitului comercianților cu amănuntul la vânzarea de produse din tutun, pe care trebuie să le cumpere în mod obligatoriu de la unul dintre distribuitorii angro autorizați, este stabilită la 8,5 % din prețul de vânzare cu amănuntul, indiferent de prețul sau de tipul produsului, de originea sa sau de distribuitorul angro care l-a furnizat. Cu toate acestea, pentru vânzarea de țigări de foi, comerciantul cu amănuntul va percepe în orice caz o marjă de 9 %.

[...]”

7 Articolul 1 alineatul (1) din Decretul regal 1199/1999 din 9 iulie 1999 de punere în aplicare a Legii 13/1998 (BOE nr. 166 din 13 iulie 1999, p. 26330, denumit în continuare „Decretul regal 1199/1999”) prevede:

„În conformitate cu prevederile articolului 1 din Legea [13/1998], orice persoană fizică sau juridică având capacitatea juridică de a exercita un comerț poate efectua activitățile de fabricare, de import și de comercializare angro de produse din tutun, indiferent de originea lor, în condițiile stabilite în prezentul regulament.”

8 Articolul 2 alineatul 1 din acest decret regal prevede:

„Persoanele care sunt implicate într-una din situațiile enumerate mai jos nu pot exercita activitățile menționate la articolul 1 alineatul 1:

[...]

c) este [comerciant cu amănuntul de produse din tutun], deține o autorizație pentru un punct de vânzare la suprapreț sau este titular al unuia dintre punctele de vânzare a produselor din tutun cu regim special [...]”

9 Decretul regal 1199/1999 a fost modificat prin Decretul regal 1/2007 din 12 ianuarie 2007 (BOE nr. 18 din 20 ianuarie 2007, p. 2845, denumit în continuare „Decretul regal 1/2007”).

**Acțiunea principală și întrebarea preliminară**

10 Prin acțiunea introdusă la Tribunal Supremo, ANETT solicită acestuia să declare nule mai multe dispoziții ale Decretului regal 1/2007, din cauza faptului că modifică Decretul regal 1199/1999 fără să rezolve o pretinsă contradicție între dreptul Uniunii și normele care reglementează piața tutunului și monopolul distribuției sale în Spania.

11 ANETT susține în special că interdicția aplicată comercianților cu amănuntul de produse din tutun de a exercita activitatea de import de produse din tutun este contrară principiilor liberei circulații a mărfurilor, astfel cum este garantată de articolul 34 TFUE, întrucât această interdicție constituie o restricție cantitativă sau o măsură cu efect echivalent.

12 În aceste condiții, Tribunal Supremo a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 34 [TFUE] trebuie interpretat în sensul că interdicția impusă de dreptul național spaniol [comercianților cu amănuntul] de produse din tutun de a desfășura o activitate de import de produse din tutun din alte state membre constituie o restricție cantitativă la import sau o măsură cu efect echivalent interzise de [T]ratat[ul FUE]?”

**Cu privire la admisibilitatea cererii de pronunțare a unei hotărâri preliminare**

13 În ședință, guvernul spaniol a contestat admisibilitatea cererii de pronunțare a unei hotărâri preliminare, susținând că răspunsul Curții nu prezintă nicio utilitate pentru soluționarea acțiunii principale, întrucât aceasta vizează legalitatea Decretului regal 1/2007.

14 Astfel, acest decret ar modifica anumite dispoziții din Decretul regal 1199/1999 fără să reglementeze și fără măcar să menționeze interdicția impusă comercianților cu amănuntul de produse din tutun de a exercita activitatea de import de produse din tutun. Această interdicție ar decurge din articolul 4 din Legea 13/1998 și din articolul 2 din Decretul regal 1199/1999, care nu sunt afectate de Decretul regal 1/2007. În consecință, în acțiunea principală, instanța de trimitere nu ar putea anula nicio dispoziție care ar avea legătură cu interdicția menționată.

15 În plus, ANETT ar fi introdus deja o acțiune împotriva Decretului regal 1199/1999, care prevede aceeași interdicție, fără să o conteste, iar această acțiune ar fi fost respinsă de Tribunal Supremo. Din perspectiva principiilor securității juridice și autorității de lucru judecat, instanța națională nu ar putea, prin urmare, să reevalueze interdicția din acțiunea principală.

16 În această privință, trebuie amintit că întrebările referitoare la interpretarea dreptului Uniunii adresate de instanța națională în cadrul normativ și factual pe care îl definește sub propria răspundere și a cărui exactitate Curtea nu are competența să o verifice beneficiază de o prezumție de pertinență. Respingerea de către Curte a unei cereri formulate de o instanță națională este posibilă numai dacă este evident că interpretarea solicitată a dreptului Uniunii nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal, atunci când problema este de natură ipotetică ori atunci când Curtea nu dispune de elementele de fapt și de drept necesare pentru a răspunde în mod util la întrebările care i-au fost

adresate (a se vedea în special Hotărârea din 7 iunie 2007, van der Weerd și alții, C-222/05-C-225/05, Rep., p. I-4233, punctul 22, și Hotărârea din 4 iunie 2009, Pometon, C-158/08, Rep., p. I-4695, punctul 13).

17 În acțiunea principală, nu este, bineînțeles, sigur că eventuala incompatibilitate a interdicției în cauză cu dreptul Uniunii afectează legalitatea Decretului regal 1/2007, întrucât decretul respectiv nu reglementează această interdicție, iar o acțiune împotriva Decretului regal 1199/1999, care prevede interdicția menționată, a fost deja respinsă de Tribunal Supremo.

18 Cu toate acestea, în lumina unei lecturi de ansamblu a deciziei de trimitere, nu se poate exclude în mod definitiv faptul că răspunsul Curții prezintă o utilitate pentru soluționarea acțiunii principale. În aceste condiții, elementele menționate anterior nu sunt suficiente, prin ele însele, pentru a răsturna prezumția de pertinență amintită la punctul 16 din prezenta hotărâre.

19 În consecință, cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare trebuie considerată admisibilă.

## Cu privire la întrebarea preliminară

20 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 34 TFUE trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale, precum cea din acțiunea principală, care interzice comercianților cu amănuntul de produse din tutun să exercite o activitate de import de produse din tutun din alte state membre.

### *Cu privire la dispozițiile aplicabile*

21 Comisia Europeană, în observațiile sale scrise, și guvernul spaniol, în cadrul ședinței, au susținut că, spre deosebire de ceea ce a indicat instanța de trimitere în întrebarea sa preliminară, reglementarea națională trebuie să fie apreciată în lumina articolului 37 TFUE, iar nu în raport cu articolul 34 TFUE. Astfel, această reglementare ar privi funcționarea unui monopol cu caracter comercial, în sensul articolului 37 TFUE, și ar determina efecte restrictive asupra schimburilor comerciale inerente existenței unui astfel de monopol.

22 În această privință, potrivit jurisprudenței Curții, normele referitoare la existența și la funcționarea respectivului monopol trebuie analizate în raport cu prevederile articolului 37 TFUE, aplicabile în mod specific exercitării de către un monopol național cu caracter comercial a drepturilor sale de exclusivitate (a se vedea în special Hotărârea din 23 octombrie 1997, Franzén, C-189/95, Rec., p. I-5909, punctul 35, precum și Hotărârea din 5 iunie 2007, Rosengren și alții, C-170/04, Rep., p. I-4071, punctul 17).

23 În schimb, influența asupra schimburilor din cadrul Uniunii a altor prevederi din legislația națională, care pot fi disociate de funcționarea monopolului, deși au o influență asupra acestuia, trebuie examinată în raport cu articolul 34 TFUE (a se vedea în special Hotărârile Franzén, punctul 36, și Rosengren și alții, punctul 18, citate anterior).

24 În aceste condiții, este necesar să se verifice dacă măsura de interzicere în cauză în acțiunea principală constituie o prevedere referitoare la existența sau la funcționarea monopolului.

25 În această privință, trebuie amintit, pe de o parte, că funcția specifică atribuită monopolului constă în a rezerva concesionarilor exclusivitatea vânzării cu amănuntul a produselor din tutun, fără să implice că aceștia nu pot importa astfel de produse.

26 Astfel, împiedicând comercianții cu amănuntul de produse din tutun să importe produsele menționate pe teritoriul spaniol, măsura de interdicție din acțiunea principală afectează libera circulație a mărfurilor în cadrul Uniunii, fără să reglementeze totuși exercitarea dreptului de exclusivitate care aparține monopolului în cauză.

27 În consecință, această măsură nu privește exercitarea de către monopolul în cauză a funcției sale specifice și, prin urmare, nu poate fi considerată ca fiind legată de însăși existența acestuia din urmă (a se vedea prin analogie Hotărârea Rosengren și alții citată anterior, punctul 22).

28 Pe de altă parte, trebuie arătat că interdicția impusă comercianților cu amănuntul de produse din tutun de a importa produse din tutun are ca efect canalizarea aprovizionării acestor comercianți cu amănuntul de la distribuitori angro autorizați. Din această cauză, măsura de interdicție din acțiunea principală poate avea un impact asupra funcționării monopolului amintit.

29 În această situație, chiar dacă, spre deosebire de reglementarea în discuție în cauza care a determinat pronunțarea Hotărârii Rosengren și alții, citată anterior, măsura în cauză în acțiunea principală nu afectează particularii, ci concesionarii monopolului în cauză, și anume comercianții cu amănuntul de produse din tutun, o asemenea măsură se dovedește disociabilă de funcționarea monopolului din moment ce nu se raportează la modalitățile de vânzare cu amănuntul a produselor din tutun pe teritoriul spaniol, ci la piața în amonte a acestor produse. Astfel, această măsură nu urmărește să organizeze sistemul de selecție a produselor de către monopol. De asemenea, măsura menționată nu vizează nici rețeaua de vânzare a monopolului în cauză, nici comercializarea sau publicitatea produselor distribuite de monopolul menționat (a se vedea prin analogie Hotărârea Rosengren și alții, citată anterior, punctul 24).

30 În aceste condiții, măsura de interdicție din acțiunea principală nu poate fi privită ca o normă privind existența sau funcționarea monopolului. Așadar, pentru a verifica compatibilitatea unei astfel de măsuri cu dreptul Uniunii, în particular cu dispozițiile tratatului privind libera circulație a mărfurilor, articolul 37 TFUE nu este relevant.

31 În consecință, reglementarea națională care interzice comercianților cu amănuntul de produse din tutun să importe produse din tutun, precum cea din acțiunea principală, trebuie apreciată în lumina articolului 34 TFUE.

*Cu privire la existența unei restricții privind libera circulație a mărfurilor*

32 Potrivit unei jurisprudențe constante, orice reglementare comercială a statelor membre susceptibilă să constituie, în mod direct sau indirect, efectiv sau potențial, un obstacol în calea comerțului din cadrul Uniunii trebuie considerată o măsură cu efect echivalent unor restricții cantitative în sensul articolului 34 TFUE (a se vedea în special Hotărârea din 11 iulie 1974, Dassonville, 8/74, Rec., p. 837, punctul 5, și Hotărârea din 10 februarie 2009, Comisia/Italia, C-110/05, Rep., p. I-519, punctul 33).

33 Rezultă dintr-o jurisprudență de asemenea constantă că articolul 34 CE reflectă obligația de respectare a principiilor nediscriminării și recunoașterii reciproce a produselor fabricate și comercializate în mod legal în alte state membre, precum și pe aceea de asigurare a unui acces liber pe piețele naționale pentru produsele Uniunii (a se vedea Hotărârea Comisia/Italia, citată anterior, punctul 34, și Hotărârea din 2 decembrie 2010, Ker-Optika, C-108/09, Rep., p. I-12213, punctul 48).

34 Astfel, trebuie considerate măsuri cu efect echivalent restricțiilor cantitative măsurile adoptate de un stat membru care au ca obiect sau ca efect aplicarea unui tratament mai puțin favorabil produselor provenind din alte state membre, precum și normele privind condițiile pe care trebuie să le îndeplinească mărfurile respective, chiar dacă aceste norme sunt aplicabile fără deosebire tuturor produselor (a se vedea Hotărârile Comisia/Italia, punctele 35 și 37, și Ker-Optika, punctul 49, citate anterior).

35 Face parte de asemenea din aceeași noțiune orice altă măsură care împiedică accesul pe piața unui stat membru al produselor originare din alte state membre (Hotărârile Comisia/Italia, punctul 37, și Ker-Optika, punctul 50, citate anterior).

36 În acțiunea principală, nimic nu indică faptul că reglementarea națională în cauză are ca obiect sau ca efect aplicarea unui tratament mai puțin favorabil produselor din tutun provenind din alte state membre. Mai mult, această reglementare nu vizează nici condițiile pe care trebuie să le îndeplinească aceste produse.

37 Trebuie să se mai examineze însă dacă această reglementare nu constituie un obstacol în calea accesului pe piața spaniolă al produselor din tutun originare din alte state membre.

38 În această privință, trebuie arătat că, interzicând comercianților cu amănuntul de produse din tutun să importe direct astfel de produse din alte state membre, respectiva reglementare îi obligă să se aprovizioneze de la distribuitorii angro autorizați. Or, un asemenea mod de aprovizionare poate prezenta diverse inconveniente, pe care acești comercianți cu amănuntul nu le-ar întâlni dacă ar realiza ei înșiși importul.

39 În particular, comercianții cu amănuntul în cauză pot comercializa un produs din tutun originar din alt stat membru numai dacă un astfel de produs este oferit în gama de produse a distribuitorilor angro autorizați în Spania și numai dacă aceștia îl au în stoc. Astfel, atunci când gama de produse a acestor distribuitori angro nu include un produs determinat, comercianții cu amănuntul de produse din tutun nu au nicio posibilitate directă, flexibilă și rapidă de a răspunde la cererea propriilor clienți care sunt interesați de acest produs.

40 Această constatare nu este deloc repusă în discuție de obligația importatorilor de a garanta disponibilitatea produselor din tutun pe ansamblul teritoriului național, atunci când există cerere pentru aceste produse, așa cum prevede legislația națională. Astfel, acești importatori pot alege să nu realizeze importul anumitor produse solicitate de un număr considerat prea limitat de persoane interesate sau să îl realizeze cu întârziere. În schimb, orice comerciant cu amănuntul de tutun ar fi, fără îndoială, în măsură să reacționeze, în locul acestor importatori, într-un mod mai flexibil și mai rapid la cererile clienților care sunt în contact direct și frecvent cu el.

41 În plus, comercianții cu amănuntul de produse din tutun nu se pot aproviziona din celelalte state membre, deși producătorii sau distribuitorii angro care sunt stabiliți acolo pot oferi, în special în regiunile frontaliere, condiții de aprovizionare mai avantajoase, fie datorită proximității lor geografice, fie datorită unor modalități de livrare specifice pe care le propun.

42 Toate aceste elemente sunt susceptibile să se repercuteze în mod negativ asupra alegerii produselor pe care comercianții cu amănuntul de produse din tutun le includ în gama lor de produse și, în definitiv, asupra accesului diferitor produse originare din alte state membre pe piața spaniolă.

43 În aceste condiții, trebuie să se constate că măsura de interdicție din acțiunea principală constituie un obstacol în calea accesului pe piață al acestor produse.

44 În consecință, reglementarea din acțiunea principală constituie o măsură cu efect echivalent unei restricții cantitative în sensul articolului 34 TFUE.

*Cu privire la justificarea restricției privind libera circulație a mărfurilor*

45 Potrivit unei jurisprudențe constante, un obstacol în calea liberei circulații a mărfurilor poate fi justificat de motivele de interes general enumerate la articolul 36 TFUE sau de cerințe imperative. Și într-un caz, și în celălalt, măsura națională trebuie să fie de natură să asigure realizarea obiectivului urmărit și să nu depășească ceea ce este necesar pentru ca acesta să fie atins (a se vedea în special Hotărârile Comisia/Italia, punctul 59, și Ker-Optika, punctul 57, citate anterior).

Observațiile prezentate Curții

46 Guvernele spaniol și italian susțin, în primul rând, că măsura de interdicție din acțiunea principală poate fi justificată prin necesitatea de a garanta un control fiscal și vamal al produselor din tutun și de a asigura controlul sanitar al acestora.

47 În al doilea rând, aceste guverne susțin că măsura respectivă se dovedește necesară pentru a atinge obiectivul protecției consumatorilor. Astfel, în cazul în care comercianții cu amănuntul de produse din tutun ar fi autorizați să importe produsele din tutun, aceștia ar putea fi tentați să privilegieze anumite produse, în detrimentul neutralității pieței tutunului.

48 În al treilea rând, guvernul spaniol consideră că măsura de interdicție din acțiunea principală este justificată pentru motivul că faptul de a acorda comercianților cu amănuntul de produse din tutun posibilitatea de a importa aceste produse ar însemna să li se acorde un avantaj competitiv excesiv.

49 În al patrulea rând, guvernul spaniol apreciază că, în orice caz, nu se impune eliminarea unei restricții privind libera circulație a mărfurilor decât în cazul în care această eliminare determină un avantaj pentru consumatori, și anume în special o scădere a prețurilor. Or, dat fiind că tutunul este un produs supus monopolului, vândut la prețuri fixe, eliminarea interdicției de import pentru comercianții cu amănuntul de produse din tutun nu ar produce niciun beneficiu pentru consumatori, numai comercianții cu amănuntul înșiși putând obține un profit din aceasta.

Răspunsul Curții

50 În ceea ce privește, mai întâi, argumentul guvernelor spaniol și italian întemeiat pe necesitatea de a asigura un control fiscal, vamal și sanitar al produselor din tutun, trebuie amintit că este obligația autorităților naționale, atunci când adoptă o măsură derogatorie de la un principiu consacrat de dreptul Uniunii, să dovedească, în fiecare caz, că măsura respectivă poate garanta realizarea obiectivului invocat și că nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestuia. Justificările susceptibile să fie invocate de un stat membru trebuie, așadar, să fie însoțite de o analiză a oportunității și a proporționalității măsurii adoptate de acest stat, precum și de elemente precise care să permită susținerea argumentării sale (a se vedea Hotărârea din 18 martie 2004, Leichtle, C-8/02, Rec., p. I-2641, punctul 45, și Hotărârea din 13 aprilie 2010, Bressol și alții, C-73/08, Rep., p. I-2735, punctul 71).

51 Or, guvernele spaniol și italian nu își susțin argumentația prin niciun element care să îndeplinească condițiile precizate la punctul anterior. În particular, acestea nu au explicat în ce mod posibilitatea care ar fi oferită comercianților cu amănuntul de produse din tutun de a importa ei înșiși produse din tutun s-ar opune aplicării măsurilor de control fiscal, vamal și sanitar al acestor produse.

52 Pe de altă parte, trebuie respins argumentul întemeiat pe protecția consumatorilor. Astfel, chiar dacă se presupune că cerința de a asigura în general o gamă de produse uniformă constituie un obiectiv legitim de interes general care merită să fie urmărit prin norme juridice, în locul aplicării legii pieței, respectarea acestei cerințe ar putea fi atinsă, în orice caz, prin măsuri mai puțin restrictive, precum impunerea unei obligații pentru comercianții cu amănuntul de produse din tutun de a dispune în stoc de o gamă de produse minimă predefinită.

53 În continuare, guvernul spaniol nu poate susține că restricția în cauză poate fi justificată pentru motivul că posibilitatea de a importa produsele din tutun ar crea un avantaj competitiv excesiv pentru comercianții cu amănuntul de produse din tutun. Astfel, o asemenea considerație nu are decât o dimensiune economică. Or, potrivit unei jurisprudențe constante, motivele de natură pur economică nu pot constitui motive imperative de interes general de natură a justifica o restricție privind o libertate fundamentală garantată prin tratat (a se vedea Hotărârea din 13 ianuarie 2000, TK-Heimdienst, C-254/98, Rec., p. I-151, punctul 33, și Hotărârea din 17 martie 2005, Kranemann, C-109/04, Rec., p. I-2421, punctul 34).

54 În sfârșit, trebuie respins argumentul guvernului spaniol potrivit căruia eliminarea unei restricții privind libera circulație a mărfurilor nu ar fi justificată decât cu condiția să poată conduce la un avantaj pentru consumatori. În această privință, este suficient să se arate că, în speță, eliminarea măsurii de interdicție din acțiunea principală este de natură să profite acestora, permițând comercianților cu amănuntul de produse din tutun să extindă gama de produse de care dispun.

55 Având în vedere tot ceea ce precedă, trebuie să se constate că restricția care rezultă din reglementarea din acțiunea principală nu poate fi justificată prin realizarea obiectivelor invocate.

56 În consecință, se impune să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 34 TFUE se opune unei reglementări naționale, precum cea din acțiunea principală, care interzice comercianților cu amănuntul de produse din tutun să exercite o activitate de import de produse din tutun din alte state membre.

**Cu privire la cheltuielile de judecată**

57 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

**Articolul 34 TFUE trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale, precum cea din acțiunea principală, care interzice titularilor de puncte de vânzare a produselor din tutun și a timbrelor să exercite o activitate de import de produse din tutun din alte state membre.**

Semnături